

Reykjavík, 18.04.2006.

**Landbúnaðarnefnd Alþingis,
b.t. fr. Drífu Hjartardóttur nefndarform.,
Nefndarsviði Alþingis
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík.**

Umsögn um frumvarp til laga um lax- og silungsveiði (mál nr. 607) og fylgifrúmvörp frá Orra Vigfússyni, formanni Norður-Atlantshafslaxasjóðsins sem situr jafnframt í stjórnnum stangveiðifélaga og vatnaverndarsamtaka í nokkrum löndum.

EFNISYFIRLIT.

Inngangur

Almennt

Veiðifélög

Arðskrár

Fiskræktarsjóður

Veiðimálastofnun

Niðurlag

INNGANGUR.

Atlantshafslaxinn (*Salmo salar*) á í vök að verjast og hefur mjög gengið á stofna hans víðast hvar, m.a. vegna þess að svo margir og ólíkir hagsmunahópar í mörgum löndum hafa ótvíræðan nýtingarrétt á honum. Fyrir nokkrum árum tókst Norður-Atlantshafslaxasjóðnum (NASF) að gera viðskiptasamninga (commercial conservation agreements) við þau þjóðlönd þar sem búsvæðin eru mest og lífmassinn verður einkum til. Þetta hefur valdið byltingu í laxagöngum til þeirra landsvæða sem samningarnir ná yfir og má benda á að árið 2005 er það gjöfúlasta á Íslandi frá því skrásetningur laxveiða hófust.

NASF hefur það meginmarkmið að vernda og tryggja sjálfbærni villta laxins í Atlantshafi. Hugmyndafræði NASF byggir á að stjórnunaraðgerðir vinni með lífríkinu, sjónarmiðum varúðar og arðsemi, þar sem lífsgæði eru að fullu metin, ekki síður en fjárhagslegur ávinningur. NASF hefur á þessum tíma komið nálægt mótun stefnu í stjórnun laxveiða á Bretlandseyjum, Írlandi, Frakklandi, Þýskalandi, Spáni, á Norðurlöndunum og í N.- Ameríku.

Í 1. grein frumvarpsins að lögum um lax- og silungsveiði eru markmið frumvarpsins sögð “að kveða á um eignarhald veiðiréttar í ferskvatni og skynsamlega, hagkvæma og sjálfbæra nýtingu fiskistofna í ferskvatni og verndun þeirra.” Í greinargerð um skylduaðild að veiðifélögum er og ennfremur sagt að “með frumvarpi þessu er ætlunin að auka enn frekar en nú er réttaröryggi einstakra félagsmanna í veiðifélögum.”

Til að ná þessum markmiðum teljum við nauðsynlegt að gera á frumvarpinu og skyldum frumvörpum nokkrar veigamiklar breytingar og jafnframt eyða allri óvissu um stjórnun, rekstrarumhverfi og ákvarðanatöku m.a. í veiðifélögum.

ALMENNT um lax-og silungsveiðafrumvarpið.

Það sjónarmið hefur verið uppi að tilgangur með endurskoðun laganna sé ekki að takmarka frekar en orðið er eignarétt landeigenda og þar með veiði- og nýtingarrétt þeirra en er gert í gildandi lögum. Frekari takmarkanir eru því í andstöðu við tilganginn og ekkert sérstakt tilefni er til frekari takmarkana á eignarráðum og þar með nýtingarrétti jarða.

Það er áhyggjuefni að Landbúnaðarstofnun er fengið vald til að meta frekari takmarkanir á veiðirétti og vaknar sú spurning hvernig stofnunin kunni að beita þessum valdheimildum. Þegar stofnun er gert heimilt að setja reglur sem byggja á huglægu mati er nauðsynlegt að setja skýrar málsmeðferðarreglur til að tryggja að allir sitji við sama borð varðandi stjórnun og takmörkun á nýtingu auðlindarinnar. Jafnframt er áhyggjuefni sú tilhneiging sem víða kemur fram í frumvarpinu að heimila ráðherra að setja nánari reglur er varða ýmis ákvæði laganna.

Takmörkun á nýtingarrétti varðar eignarétt manna og skyldu menn gaumgæfa möguleika og réttmæti þess að framselja rétt til slíkra breytinga til framkvæmdavaldsins, þ.á.m. lægri stjórnsýslustiga. Einkum á þetta við um starfssemi veiðifélaga. Á það ber að líta að atvinnuumhverfið um þessa auðlind er einhver öflugasta grein landbúnaðar á Íslandi vegna þess að henni er stjórnað af eigendum sjálfum. Eigendur hafa verið stöðugt á varðbergi varðandi verndun auðlindarinnar og ábyrgð sína hafa þeir sýnt með framsækinni hugsun. Hornsteinar atvinnugreinarinnar eru ábyrgt og stöðugt stjórnskipulag á fyrirkomulagi veiða, öflugt innra eftirlit, skýr verndunarmarkmið, skynsamleg markaðssetning, frjálsir samningar og lágmarks íhlutun stjórnvalda.

Í III. kafla athugasemda með frumvarpinu er ítarlega fjallað um skylduaðild landeigenda að veiðifélögum. Nokkur óvissa hefur verið um þessa skylduaðild og heimildir veiðifélaga til að ákvarða starfsemina. Vísað er til frumvarps til stjórnskipunarlega nr. 97/1995 þar sem tekið er sem dæmi skylduaðild að veiðifélögum er varða takmarkanir á rétti manna til að standa utan hagsmunafélaga. Í löngu máli er reifuð nauðsyn þess að beygja einstaka réttthafa lands undir hagsmuni heildarinnar varðandi samnýtingu auðlindarinnar og mjög vísað í dóma Mannréttindadómstóls Evrópuráðsins. Hér er gengið lengra í þá veru að ákvarða skylduaðildina og þau valdboð sem veiðifélögum eru fengin.

Í lagasmíð sem þessari hefði verið nauðsynlegt að fara fræðilega í það hvernig þessi lögskipaða skylduaðild gæti takmarkað eignarétt manna varðandi sjálfstæða nýtingu á auðlind sinni. Gert er ráð fyrir að landeigandi verði að sæta skerðingu á nýtingarrétti án þess að rétti hans til eigin nýtingar séu gerð sjálfstæð skil frá eignarréttarlegu sjónarmiði. Í þessu sambandi verður að minna á þá grundvallarreglu varðandi skerðingu á eignarrétti og þar með nýtingarrétti að ekki skuli gengið lengra en meðalhóf leyfir og að ekki er sjálfgefið að menn þurfi að þola upptöku réttinda sinna ef einungis komi bætur fyrir og ekkert tillit tekið til lífsgæða og sjálfstæðs réttar manna til að njóta eigin landgæða.

Meginreglan að eignarétti er hins vegar að almenningsþörf krefji ef koma á til upptöku réttinda eða takmarkana á þeim. Er ólíku saman að jafna að menn þurfi að þola samnýtingu réttinda sinna, jafnvel með örfáum, einungis á grundvelli þess að þeim sé skylt að vera saman í veiðifélagi. Grunnreglan að skylduaðildinni hlýtur alltaf að einskorðast á verndun og sjálfbærni auðlindarinnar og því að einstakir jarðeigendur geti ekki nýtt hana með þeim hætti að það takmarki nýtingarmöguleika annarra á veiðirétti sínum. Eignarrétturinn og

nýtingarrétturinn sem tengist honum er síðan sjálfstætt mál sem nýtur verndar burt séð frá skylduaðildinni að veiðifélagi. Er það víðs fjarri almannahagsmunum.

Varðandi bótarétt hafa höfundar frumvarpsins komist að þeirri niðurstöðu að til þess að bætur fái fyrir þær takmarkanir á eignarráðum og nýtingarrétti sem frumvarpið kann að hafa í för með sér, sé ekki einungis þörf á að sá sem fyrir skerðingunni verður sýni fram á tjón sitt, s.s. almennar skaðabótaeignir kveða á um, heldur þurfi hann einnig "að sjálfögðu" (eins og komist er að orði) að sýna fram á að fyrir liggja að takmörkunin á eignarráðum hans leiði til aukningar á veiði í nærliggjandi vötnum eða aukins verðmætis hennar með öðrum hætti. Hér er farið langt út fyrir grundvallarreglur almenns skaðabótaréttar sem líta aðeins til tjóns viðkomandi tjónþola en ekki að fylgni sé við ábata annarra af aðgerðinni.

Þokkaleg sátt hefur verið meðal landeigenda um skipan mála þrátt fyrir verulegar takmarkanir á fornum eignarráðum. Festa hefur komist á varðandi nýtingu landeigenda á hlunnindum sínum, hvort sem hefur verið að ræða stangaveiði eða netaveiði. Samningar hafa verið gerðir milli veiðifélaga og netabænda um upptöku neta á ákveðnum svæðum til lengri eða skemmri tíma. Sýnir það vel að íhlutunar ríkisvaldsins er ekki þörf og er það af hinu góða að rétthafar geti ráðstafað hlunnindum sínum með frjálsum samningum án atbeina löggjafans eða stjórnvaldsfyrirmæla.

NASF hefur beitt sér fyrir uppkaupum laxaneta á svæðum víðs vegar við Atlantshaf. Margir samningar hafa verið gerðir en þess ætíð gætt að eignaréttur sé virtur í hvívetna og menn komi óþvingaðir að samningaborði. NASF hefur ætíð lagt áherslu á að lax sé einungis veiddur úr sjálfbærum fiskistofnum og unnið að markvissum aðgerðum í þá átt. Hér er gott dæmi um að hagsmunaaðilar ráða ráðum sínum sjálfir um nýtingu auðlinda sinna en leiti ekki alltaf til löggjafans eða stofnana á vegum framkvæmdavaldsins um úrræði.

Hér á landi hefur verið þokkaleg sátt meðal landeigenda um nýtingu stangveiðiréttinda, ýmist með útleigu þeirra beint eða fyrir atbeina veiðifélaga. Má segja að föst venja hafi komist á víðast hvar í þessum efnum.

Efast er um að það fái staðist að Landbúnaðarstofnun verði fengið það vald sem boðað er í frumvarpinu. Verði það hins vegar gert þá verður að setja skýrar reglur um málsmeðferð og ákvarðanir stofnunarinnar og um verði að ræða virk og raunhæf bótaúrræði þegar kemur til skerðingar á svo viðamiklum rétti sem eignaréttur manna er. Gegnir furðu að þessa skuli ekki hafa verið gætt. Á hinn bóginn gerir frumvarpið ráð fyrir að veiðifélög hafi skýrar málsmeðferðarreglur í samþykktum sínum en vandséð er að raunhæft sé og friðvænlegt að ætla nágrönnum að takast á um eignarétt sinn og hlunnindi jarða á grundvelli heimagerðra samþykktu.

Með lagafrumvarpinu eru tekin af öll tvímæli um hvernig atkvæðisrétti skal hagað í veiðifélögum með tilliti til lögbýla sem við lýði voru 1976 við gildistöku eldri jarðalaga. Ótvírætt er nú að eitt atkvæði skuli fylgja hverju lögbýli án tillits til hvað menn kunna að eiga eða sitja margar jarðir. Jafnframt er mælt fyrir um að miðað skuli við rétt manna samkvæmt arðskrá þegar ákvarðanir eru teknar um ráðstafanir sem fara hvað kostnað snertir fram úr tilteknum hundraðshluta af tekjum.

Hér hefði verið rétt að taka á því með málefnalegum hætti að hvaða leyti einfaldur meirihluti skv. arðskrá geti bundið minnihlutann varðandi framkvæmdir sem veiðifélag hyggst ráðast í og er þá aðallega átt við byggingu veiðihúsa sem nú þegar hafa íþyngt mörgum

landeigendum, svo og verulegar breytingar á fiskvegi, stórsleppingar á seiðum svo önnur dæmi séu tekin. Þar sem veiðifélögum er gert að hafa með sér skýrar málsmeðferðarreglur væri ekki úr vegi að taka á því hvernig meirihluti getur þvingað fram samþykkt á félagsfundum sem gæti tekið arð frá einstökum landeigendum til langs tíma, jafnvel til áratuga. Dæmi má nefna sextugan bónda sem gæti orðið fyrir því að ákvörðun um byggingu veiðihúss af dýrustu gerð svipti hann meginhluta ráðstöfunartekna á efri árum. Gæta verður að minnihlutavernd og setja reglur um að meðalhófs skuli gætt. Kostnaður við uppbyggingu veiðihúsa og búnaðar þeim tengdur hefur víða farið úr böndum og einfaldur meirihluti félagsmanna ætíð ráðið.

Benda má á dæmi um minnihlutavernd í lögum um fjöleignarhús þar sem krafist er aukins meirihluta hvort heldur sem er varðandi eignarhlutdeild eða fjölda atkvæða þegar ráðast skal í framkvæmdir sem hafa vernlegan kostnað í för með sér.

Varðandi skerðingu á rétti sjávarjarða og bótaréttinn vísast til umsagnar Jörundar Gaukssonar hdl. og lax- og silungsveiðafrumvarpið frá 18. september 2005.

UM VEIÐIFÉLÖG

Tillaga að nýjum texta d. liðs 1. mgr. og 2. mgr. 37. greinar frumvarpsins til lax- og silungsveiðilaga:

Í frumvarpi til laga um lax- og silungsveiði er í III. kafla fjallað ítarlega um skylduaðild landeigenda að veiðifélögum. Til að skylda menn til þess að vera í félagi verða veigamikil rök að standa þar að baki, þ.e.a.s. lagaskylda, nauðsyn vegna sameiginlegra hagsmuna svo og að almannahagsmunir krefjist þess.

Í 37. gr. frumvarpsins er mælt fyrir um starfsvettvang veiðifélags og félagsaðild. Sérstaka athygli vekur d-liður 1. mgr. greinarinnar en þar er veiðifélögum gefin heimild til þess að ráðstafa rétti til stangveiði í fiskihverfi í heild eða að hluta með hagsmuni félagsmanna að leiðarljósi, en þó þannig að gætt sé markmiða laganna um sjálfbæra nýtingu. Telja verður að þessi heimild laganna gangi fulllangt, eins og mælt er fyrir um framkvæmd hennar, og er hvorki séð að hún standist eignarréttarákvæði stjórnarskrárinnar né 11. grein Mannréttindasáttmála Evrópu. Rökin eru þau að veiðifélag ætti ekki að geta tekið ákvarðanir gegn vilja landeiganda/veiðiréttarhafa sem fela í sér meiri og víðtækri takmarkanir á ráðstöfunar- og umráðarétti hans yfir veiðiréttinum en nauðsynlegar eru til þess að markmið laganna skv. 1. gr. frumvarpsins náist.

Skylduaðild verður ávallt að þjóna lögmæltu markmiði. Ekki verður séð að markmið laganna náist ekki ef landeigandi ráðstafar veiðiréttindum sínum sjálfur eins og hann kys t.d. veiðir sjálfur, ákveður að friða veiði fyrir sínu landi í einhvern tiltekinn tíma, leigir sjálfur veiðiréttinn, þó þannig að tekið sé tilliti til þeirra reglna sem veiðifélag hefur sett fyrir nýtingu viðkomandi vatnasvæðis. Veiðifélag ætti því hvorki að hafa heimild til að ráðstafa rétti til stangveiði, né veðsetja arðinn af veiðiréttinum án samþykkis veiðiréttarhafa. Reglur um málsmeðferð sem gera ráð fyrir einföldu meirihlutasamþykki vegna leigu á veiðirétti ganga því langt. Í frumvarpinu lögunum er ekki tekið nægilegt tillit til þeirra eigenda sem myndu vilja fara sér t.d. hægar í framkvæmdum þannig að sanngjörn og eðlileg niðurstaða myndi fást.

Ákvarðanir veiðifélags hafa almennt beinni og meira afgerandi þýðingu fyrir hvern einstakan félagsmann, en gerist í öðrum félögum, þar sem félagsmenn eru ekki í veiðifélagi af frjálsum

og fúsum vilja. Félagsmaður getur ekki sagt sig úr félaginu sé hann ósammála einföldum meirihluta og því verður að fara sérstaklega varlega.

Vilji félagsmenn leigja út veiðiréttinn sameiginlega gegnum veiðifélagið er ekkert sem mæli mótí þeirri skipan.

Breyta þyrfti því d.- lið greinarinnar.

Tillaga:

„d. Að ráðstafa rétti til stangveiði í fiskihverfi í heild eða að hluta **að undangengnu samþykki þeirra félagsmanna sem í hlut eiga**, með hagsmuni þeirra að leiðarljósi, en þó þannig að gætt sé markmiða laganna um sjálfbæra nýtingu.”

Ath. þá gæti einnig þurft að breyta orðalagi 2. mgr. greinarinnar þar sem talað er um atkvæðisréttinn,

„Félagsmenn veiðifélags eru allir þeir sem skráðir eru veiðiréttarhafar á félagssvæðinu skv. 12. gr., en um atkvæðisrétt þeirra fer skv. 40. gr. **þó sérreglu sem fram kemur í d. lið 1.mgr.**“

NÁGRANNALÖNDIN:

Fróðlegt er að horfa til nágrannaþjóða í sambandi við hvaða verkefni veiðifélög mega sinna og hvaða kostnað þau mega gjaldfæra á meðlimi sína. Af því sem best verður séð takmarkast starfsumhverfi veiðifélaga í Noregi við stjórnun, verndun og ræktun lífríkis viðkomandi vatnasvæðis. Að neðan er á ensku úrdráttur úr lögum þeim sem gilda í Skotlandi: Eins og sjá má eru þau verkefni einskorðuð við verndun og auðgun laxastofna.

“Section 45 (1) of the Salmon and Freshwater Fisheries etc, (Scotland) Act 2003

The Association of District Fisheries Boards may do such acts, execute such works and incur such expenses as may appear to them expedient for:

- a) the protection or improvement of the fisheries within their district.**
- b) The increase of salmon, or**
- c) The stocking of the waters of the district with salmon”**

ARÐSKRÁR Í VEIÐIFÉLÖGUM.

Tillaga er gerð um breytingu á 2. mgr. 41. greinar frumvarpsins.

Í athugasemdum með 41. grein frumvarpsins varðandi hvernig staðið skuli að arðskrá gæti fullmikillar áherslu á vægi “uppáa” og þveráa á kostnað fornra réttinda til netaveiði í neðri hluta áa og á ósasvæðum þeirra. Hér er löggjafinn að freistast til að túlka ákvæði sem hann segir á hinn bóginn að eigi að vera á hendi matsmanna. “Ný sjónarmið” svo notað sé orðalag í athugasemdum með 41. grein geta ekki og mega ekki ryðja burt fornur rétti eða rýra hann

stórlega. Þótt telja verði með réttu að ekki megi binda hendur matsmanna í “stóru og smáu” mega nýlegar áherslur þeirra í mötum ekki verða stefnumarkandi varðandi vægi einstakra matsþátta. Hér verður löggjafinn að marka ákveðnari viðmiðunarmörk en frumvarpið gerir ráð fyrir því hér er verið að fást við svo mikil grundvallarréttindi manna sem eignarrétturinn er.

Forna veiði í neðri hluta áa, neðan fossa sem gerðir hafa verið laxgengir og í ósasvæðum áa, ber því ekki að meta og bæta í eitt skipti fyrir öll heldur ber að setja þau með eðlilegum hætti inn í arðskrá. Það gengur ekki að meta þau eftir aflatölum, þau hafa oft á tíðum ekki verið nýtt nema að litlu leyti sjálfsagt oft af tillitssemi við nágranna og er ástæðulaust að láta landeigendur gjalda fyrir það. Það er veiðistofninn sem myndar þau verðmæti sem til skipta eru og því skal taka tillit til framlags þeirra veiðiaðferða sem aflagðar eru (s.s. netaveiði eða veiði á maðk o.s.frv.) í vatninu til verðmætamyndunar í þágu heildarinnar. Til eru dæmi um að landeigendur hafa að tillitssemi við nágranna sem land eiga að uppám heimilað gerð laxastiga í landi sínu og galdið þess síðan í sívaxandi mæli með rýrmandi hlutdeild í arðskrá. Frumvarpið setur nánast engin fagleg viðmiðunarmörk er varða matsatriði. Efnisatriði sem ber að taka tillit til eru of rýr. Lífríkið í heild sinni, þar með talda þverár, uppár og stöðuvötn og tjarnir á heiðum uppi skapar tilvist vatnafiska og verðmæti hlunninda m.a. vatnagróður og smádyralíf auk nauðsynlegra efna- og eðlisþátta. Breytingar á nýtingu kalla á að ekki má hætta að taka tillit til sögulegra nýtingarréttinda sem leitt hafa af sér friðun á ósasvæðum, leigusamninga við netamenn og breyttar stangveiðiaðferðir, svo nokkuð sé nefnt.

Þegar fram líða stundir vilja gömul réttindi stundum gleymast. Í 15.gr. frumvarpsins um laxveiðar í sjó segir m.a. “Á tímabilinu 1.apríl til 1. október ár hvert má ekki leggja net né hafa ádrátt í sjó nær ósi straumvatns, sem fiskur gengur í eða hafbeitarstövar en 2.000 metra.” Mikilvægt er að ekki gleymist að taka tillit til þessa við gerð arðskrár.

Tillaga:

2. mgr. 41. greinar frumvarps að lax- og silungsveiðilögum hljóði svo:

Við niðurförniun veiði eða úthlutun arðs af henni skal einkum taka tillit til:

- a. Sögulegrar hefðar við netaveiða og stangveiði á hverjum stað auk afla- og veiðitalna seinustu ára sem slík veiði var stunduð.
- b. Landlengdar að veiðivatni, vatnsmagns og stærðar vatnsbotns auk réttar á ósasvæði og sjávarströnd.
- c. Lífríkisþátta, s.s. efna- og eðlisþátta þ.m.t. hrygningar- og uppeldisskilyrða fisks.
- d. Umhverfis- og verndaratriða þ.m.t. varúðarreglur og breyttar veiðireglur, agn og fl. og breytta aðstöðu landeigenda til veiðisóknar.

FISKRÆKTARSJÓÐUR.

Ekki verður hjá því komist að fjalla um málefni Fiskræktarsjóðs í sambandi við frumvörpin.

Eðlilegt er að starfrækja sjóð til að vernda og auðga villta laxa- og silungastofna. Núverandi lög eru afar ófullkominn. Setja þarf sjóðnum skýr markmið og starfsgrundvöll. Lagt er til að sjóðnum verði falið að einkorða sig við samfélagsleg verkefni sem skila vatnasvæðum beinum og ótvíræðum árangri. Lagt er til að sjóðurinn verði eingöngu fyrir villta lax- og silungastofna en að fiskeldið stofni sinn eigin sérsjóð. Á seinasta áratug hefur ríkissjóður veitt verulegum fjármunum til styrktar fiskeldi og nú má huga að því að villtir stofnar njóti sambærilegrar fyrirgreiðslu.

Lagt er til að veiðiréttareigendur eða veiðifélög greiði í Fiskræktarsjóð eins og verið hefur en að teknir verði upp samningar við orkugeirann um framlag hans. Til þessa hefur sanngirni þess framlags verið óskilgreint og greiðendur ekki haft neitt með að segja til hvaða verkefna fjármunir hafa farið. Telja má réttmætt að framlag vatnsaflsstöðva fari fyrst og fremst til að verjast truflandi áreiti á viðkomandi vatnasvæði. T.d. Sogsvirkjanir styrki Sogið, Laxárvirkjun Laxá í Aðaldal o.s.frv. Jafnframt er eðlilegt að þeir sem greiða í sjóðinn hafi aðild að stjórn hans.

Þá má skjóta því hér inn að starfsleyfi allra vatnsaflsvirkjana í bergvatni ættu að vera tímabundin og að skila beri náttúrunni ótvírætt í sem næst upprunalegu horfi eftir að slík mannvirki úreltast. Er nærtækt dæmi í höfuðborg landsins um að vatnsaflsstöð sem löngu er hætt að bæta líf skjör borgarbúa en heldur áfram að valda verulegri röskun á lífríki árinna.

VEIÐIMÁLASTOFNUN.

Í frumvarpinu um Veiðimálastofnun virðist alveg hafa láðst að marka stofnuninni stefnu. Grunnhlutverk stofnunarinnar hefur verið að safna gögnum og annast þau um íslenskar veiðiár og gera á þeim líffæðilegar úttektir, m.a. með árlegum seiðamælingum. Óeðlilegt væri að stjórnsýsluleg staða hennar væri einskorðuð við samstarf og samvinnu við menntastofnanir landbúnaðarins. Líffræðirannsóknir eru nú stundaðar af mörgum náttúrufræðistofnunum og einstaklingsfyrirtækjum og er nauðsynlegt að marka umhverfi Veiðimálastofnunar með það í huga, t.d. með aðkomu hagsmunaaðila sem tækju jafnframt á sig samsvarandi fjárhags ábyrgð. Jafnframt þarf að huga að vernd heilbrigðrar samkeppni.

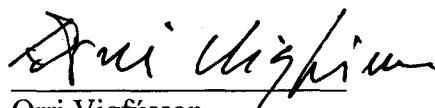
Mörg verkefni framtíðarinnar eru alþjóðleg og því nauðsynlegt að skapa Veiðimálastofnun nauðsynlega og metnaðarfulla aðstöðu til vísindarannsókna.

NIÐURLAG.

Framkomnum frumvörpum er í ýmsu áfátt varðandi réttláta skiptingu á þeim auðlindum sem frumvörpin taka til. Þessi atvinnugrein byggist ekki síst á samheldni og hógværð í nýtingu. Það væri óheppilegt ef veiðifélög breyttust í fjármálaöfl þar sem peningar og einfaldur meirihluti hefðu alræðisvöld. Greinin byggir og á öflugum sjálfböðastarfi stangaveiðimanna sem njóta auðlindarinnar og eru samt tilbúnir að greiða fyrir það til að koma í veg fyrir að hún verði fyrir skakkaföllum.

Í nágrannalöndunum t.d. í Noregi (þaðan sem upprunaleg laxveiðilög okkar eru sprottin) og Skotlandi eru miklu skýrari reglur og meiri virðing fyrir eignar- og nýtingarrétti landeigenda en er hér á Íslandi. Nú er lag að bæta starfsumhverfið á Íslandi og gera það jafnframt einfaldara og skýrara þannig að það hvetji hagsmunaaðila til samstarfs og tillitsemi við auðlindina og hver við annan.

Virðingarfyllst,

Orri Vigfússon
Grænuhlíð 11
105 Reykjavík